

punktet for Optagelsen af disse Overvejelser, indtil det Øjeblik, da Freden er sluttet, og da der virkelig er tilvejebragt en Ordning mellem Staterne. Først da er det muligt for os at træffe Bestemmelse om, hvilken Form vi dels eller muligt alene af Hensyn til Danmarks Stilling ønsker at give vort Forsvar, eller hvis det lykkes os — og der er ikke nogen Tvivl om, at vor Stræben gaar i den Retning — at blive et Led i Nationernes Forbund, faar vi først da Kendskab til, hvilke Krav der i saa Henseende vil blive stillet til os. Man er dog sikkert fra alle Sider enig om, at vil man have de Goder og de Rettigheder, der kan følge med og følge af at være et Led af Nationernes Liga, saa er det ganske givet, at saa maa man ogsaa paatage sig de dermed følgende og dertil svarende Forpligtelser. Det slipper man ikke udenom, og det er der heller ikke, saa vidt jeg kan forstaa, fra nogen Side noget Ønske om at fri sig for. Om disse Krav og om disse Forpligtelser vil blive af en saadan Art, at det kan siges, at de stemmer overens med det, der er udtrykt her i Lovforslaget om det danske Folks Tænkemaade paa dette Omraade — ja, det har man Lov til at ønske, og det tror jeg ogsaa, vi alle sammen haaber, men Afgørelsen deraf ligger ganske sikkert ikke hos os og i hvert Tilfælde ikke alene hos os.

Men naar dette er Tilfældet, kan jeg ikke skønne, at det har nogen Betydning eller kan føre til noget positivt Resultat i dette Øjeblik at tage Spørgsmaalet om den fremtidige Ordning op til Drøftelse. Det er en Selvfølge, at vi alle sammen ønsker, at vi skal kunne indskrænke Byrderne, baade de personelle Byrder og de økonomiske Byrder, til det mindst mulige. Der har ingen Sinde, i hvert Fald i den Tid jeg har haft den Ære at være Medlem af Rigsdagen, været noget Parti, som netop havde til Formaal at paalægge saa store personlige og økonomiske Byrder som muligt. Tværtimod, man har villet indskrænke dem til det mindst mulige, og det vil man selvfølgelig ogsaa gøre fremtidig. Vi har alle sammen tidligere været og er fremdeles af den Opfattelse, som fik Udtryk i det, det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds sagde, og som stiltiende blev tiltraadt af de to andre ærede Talere, at alle internationale Stridigheder skal afgøres ved en Voldgiftsdomstol, og at der ikke skal være Tale om at undtage nogen bestemt Art af Stridigheder fra denne Afgørelse. Hvis det lykkes at naa til en saadan Forstaaelse — det er jo en Forvent-

ning, der er udtalt af meget indflydelsesrige Personer i de seneste Tider, og en Forventning, som vel sagtens maa siges at være tiltraadt af alle, der har udtalt sig offentlig om dette Spørgsmaal —, at det fremtidig ikke er Magten, der er den afgørende Faktor; men at Retten kommer i Højsædet, saa er der ikke nogen Tvivl om, at det danske Folk vil være en uforbeholden, man kan maaske sige en begejstret, Tilhænger deraf. Men selv om der kommer en saadan Ordning, maa der skaffes Sikkerhed for, at de Afgørelser, som en Voldgiftsdomstol træffer, respekteres og efterkommes, og jeg er tilbøjelig til at tro, at det ikke vil blive overladt til den enkelte Stat eller det enkelte Samfund at afgøre Arten og Omfanget af et dertil sigtende militært Apparat, men at det vil blive paabudt, hvorledes et saadant Apparat skal være, og hvilken Udstrækning det skal have. Jeg vil for øvrigt ogsaa anse det for at være den lykkeligste Løsning for os herhjemme, fordi vi ellers vel sagtens vilde falde tilbage til de gamle Kampe og Stridigheder paa dette Omraade.

Men om alt dette ved vi, som sagt, i Øjeblikket intet, og vi har ingen Sikkerhed i nogen som helt Henseende. En saadan Viden er efter min Mening en uafviselig Betingelse for, at man med Nytte kan tage Forhandlingen op om den fremtidige Ordning, og derfor kan jeg ikke skønne, at Tiden i Øjeblikket er den belejlige til at paabegynde denne Del af Undersøgelsen. Indvil videre maa vi bygge paa den bestaaende Forsvarsordning, og jeg finder, at den foreløbig trods sine Mangler og trods sine Svagheder vil være vel egnet til at opfylde sit Formaal. Jeg er derfor ikke af den Opfattelse, som er udtrykt her i Lovforslaget, at man fra alle Sider i dette Øjeblik vil bryde Staven over denne Ordning. Jeg mener, den maa bestaa, indtil den nye Verden er rejst af Kaos. Naar det ærede Medlem fra Fredericia (L. Rasmussen) siger, at man ikke skal tage Standpunkt i dette Øjeblik til, hvorledes Fremtiden vil arte sig, og hvorledes man vil stille sig overfor den bestaaende Ordning, men samtidig siger, at man har Planer oppe og plejer Forhandlinger om at begrænse de Midler, der skal være til Raadighed for at vedligeholde denne Ordning, forekommer det mig, at der er noget selvmodsigende i dette. Thi i det Øjeblik, man ikke gaar med til helt og fuldt at opretholde den bestaaende Ordning, har man allerede taget Standpunkt imod den. Det er jo imidlertid et Spørgs-